

אנדרה רוזנטל | עורך דין

24/01/2016

סימוכין: 81/5

לכבוד

מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

באמצעות דואר אלקטרוני: pniot-tzibur@mail.idf.il

א.ג.,

הנדון: בית משפחת חליל, דורא, נפת חברון

1. אני מייצג את משפחת חליל מטעם המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר. רצ"ב העתק ייפוי כוח.
2. אבקש לקבל לידי העתק הזכ"דים מחקירתו של ראיד חליל על ידי שרות הבטחון הכללי. על פי כתב האישום, שצורף להודעה בדבר הכוונה להחרים ולהרוס את ביתו של ראיד חליל, דייר הבית ביצע שתי עבירות רצח ושלוש עבירות של ניסיון לרצח. אין ספק כי אם תוכח אשמתו, הוא צפוי לעונשים כבדים הקבועים בדין הישראלי.
3. נשאלת השאלה, מדוע אדוני רואה לנכון לפעול בהתאם לתקנה 119 כנגד אשתו וחמשת ילדיהם. שהרי בחומר אשר הועבר לעיוני, אף שמץ של ראיה הקושרת את האישה והילדים לביצוע המעשים. כידוע, הקשר, לפחות במקרה של הילדים, הוא קשר דם. הריסת ביתם של האשה וחמשת הילדים היא ענישה קולקטיבית לכל דבר; זאת למרות הטענות החוזרות ונשנות, כי מדובר בהרתעת מפגעים פוטנציאליים. לא ניתן לומר שמדיניות זו, המופעלת על ידך מחדש זה מספר חודשים, הביאה להפסקת הדקירות או הפיגועים המתרחשים בגדה המערבית, בירושלים או בשאר חלקי הארץ. כידוע לך, הפעלת תקנה 119 אינה רק עניין של העת האחרונה; בתקנה זו נעשה שימוש נרחב בגדה המערבית לאורך כל שנות הכיבוש למן שנת 1967, ולמרות זאת הפלסטינים ממשיכים במאבקם נגד הכובש ומבצעים פעולות טרור, שהן, כידוע לך, הכלי של החלש. יש טעם לעשות חישובים מחדש ולא להמשיך במדיניות עתיקת יומין – עוד מימי שלטון המנדט – אשר מעולם לא הוכיחה את עצמה. פיגועים והריסות בתים הפכו לחלק בלתי נפרד מההווי הישראלי-פלסטיני. אנו טוענים כי הגיעה העת לשינוי משמעותי בתפיסת הכובש. כידוע לך, ענישתם של חפים מפשע, אשר אין להם כל נגיעה לביצועו של מעשה

פלילי כלשהו, נוגדת לא רק עקרונות משפטיים אוניברסאליים, אלא גם את ההלכה היהודית.

4. השימוש בטענה של "הרתעת הרבים", במנותק מגזירת עונשו של מבצע הפעולה בידי בית משפט בהתאם לסעיף 140 לחוק העונשין, נוגדת עקרונות יסוד של הדין הישראלי. כידוע, אף כי חוק העונשין הישראלי אינו חל בגדה המערבית, המפגע עומד לדין בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, כבר נפסק על-ידי בית-המשפט העליון לא פעם, כי כאשר קיים חסר בתחיקת הביטחון אפשר לפנות לחוק הישראלי כדי למלאו. אנו מפנים לדבריה של כבוד השופטת ארבל באשר לשימוש בטענת "הרתעת הרבים" בבג"ץ 7146/12 סרג' אדם נ' הכנסת (פורסם בנבו) –אמנם בהקשר של מבקשי מקלט בישראל, אך לדידנו העקרונות זהים:

85. ...אמנם לא יכולה להיות מחלוקת שהתכלית של בלימת תופעת ההסתננות היא תכלית חשובה וראויה בהתחשב בקשיים שמעוררת תופעה זו. אלא שמשמעות תכלית זו בהקשר של התיקון לחוק היא הרתעה. דהיינו, עצם השמתם של המסתננים במשמורת יוצרת הרתעתם של מסתננים פוטנציאלים מלהגיע לישראל בידיעה שאף הם יושמו במשמורת. וכלשונו הציורית של המשנה לנשיא מ' חשין: "אסור לנו שנטעה בלשון-הנימוסין, והרי כולנו ידענו כי בתוך כפפת-המשי טמון אגרוף" (עניין סטמקה, בעמ' 769).

86. הקושי בתכלית ההרתעתית הוא ברור. אדם מושם במעצר לא מפני שהוא מהווה באופן אישי סיכון כלשהו, אלא על מנת להרתיע אחרים. ההתייחסות אליו אינה כאל מטרה אלא כאל אמצעי. התייחסות זו ללא ספק הינה פגיעה נוספת בכבודו כאדם. "כבוד האדם רואה באדם מטרה ולא אמצעי להשגת מטרות של אחרים" (ברק, פרשנות חוקתית, בעמ' 421). "בני-אדם לעולם עומדים כתכלית וערך בפני עצמם. אין לראות בהם אמצעי בלבד ולא מוצר לסחור בו – תהא המטרה נאצלת ככל שתהא" (עניין קו לעובד הראשון, בעמ' 399). אף אני עמדתי על כך ש"אין להתייחס אל אדם כאל אמצעי בלבד להשגת תכליות נלוות חיצוניות, שכן בכך נעוצה פגיעה בכבודו", כנלמד מתורתו של הפילוסוף עמנואל קאנט (עניין חטיבת זכויות האדם, פסקה 3 לפסק דיני).

5. מדינת ישראל מושתתת, מבחינת הדין הבינלאומי, על החלטה של האומות המאוחדות. מכאן הלגיטימיות המשפטית הבינלאומית לקיומה של המדינה. כלל לא נהירה לנו

- התעלמותם השיטתית של מדינת ישראל, ובפרט מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, מהאיסורים הקבועים בדין הבינלאומי האוסרים על פגיעה ברכוש הפרט כאשר אין המדובר בצורך צבאי מובהק. במקרה דנן, אין חולק כי מדובר בפעולה אשר מטרתה היא עונשית גרידא. מיקומה של התקנה מעיד על כוונת המחוקק הבריטי – Part XII. – Miscellaneous Penal Provisions. קביעותיו של בית המשפט העליון בדבר תכליתה ה"אמיתית" של התקנה, קרי "הרתעה", הינה, כידוע לך, אחיזת עיניים.
6. מה שלא ברור לנו – ופעם אחר פעם אנו חוזרים על טיעון זה מבלי לקבל מענה – הוא מדוע, לאחר שהוחלט להפסיק את השימוש בתקנה 119 – עת ששר הביטחון דאז אימץ את המלצותיה של הועדה הצבאית שהוקמה בעקבות הערות בית המשפט העליון בדיונים על הריסות בתים בשנת 2005 (בג"ץ 7733/04 נאסר) – הוחלט לשוב ולעשות שימוש בסמכות כה דרקונית, שהולמת משטר של כח צבאית, ולא מדינה המתיימרת להיות "יהודית ודמוקרטית". לעניין זה אנו מבקשים להפנות לדברי מי שהיה הפצ"ר בעבר, וכיום הינו היועץ המשפטי לממשלה המיועד, האלוף (מיל') אביחי מנדלבלט, אשר הציג את שינוי המדיניות בפני חברי ועדת החוקה, חוק ומשפט, כלהלן:
- "החלטה שהתקבלה, והיא באמת החלטה דרמטית, לא נוגעת רק לתקופה של רגיעה, למרות שהיא התקבלה גם על רקע הרגיעה, אני לא מכחיש, היא נוגעת גם לתקופה שאם חלילה יתחדשו מעשי האיבה, גם אז היא תעמוד בעינה. החלטה אומרת שאין יותר הריסות לצורכי הרתעה, מסוג ההריסות
- ..."
7. המדובר בבית אשר שטחו כ-150 מ"ר, ובו שני חדרי שינה, סלון, מטבח וחדר שירותים. לבית קומה תת קרקעית, ובה שטח אכסון ובור מים. מלבד המפגע עצמו, בבית מתגוררים כיום אשתו, שלושת בניו ושתי בנותיו.
8. אנו מבקשים ממך לחוס על המשפחה ולחזור בכך מכוונתך לפעול בהתאם לתקנה 119, בניסיון לשנות את מהלכו של דו-השיח האלים המתנהל בינינו לבין הפלסטינים. לחילופין, אנו מבקשים ממך להסתפק באטימת חדר השינה בבית משפחת המפגע ולא להרוס את הבית כולו. אנו תקווה שתוכל להיעתר לבקשתנו.

בכבוד רב,

אנדרה רוזנטל | עורך דין

לוט: העתק יפוי כוח
העתק: המוקד להגנת הפרט